

Dr. Öğr. Üyesi Levent Emre Özgüç

Özyeğin Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Doktor Öğretim Üyesi

**TÜRK CEZA HUKUKUNDA
HAZIRLIK HAREKETLERİNİN
BELİRLENMESİ VE
CEZALANDIRILABİLİRLİĞİ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM HAZIRLIK HAREKETLERİNİN BELİRLENMESİ

§1. GİRİŞ	19
§2. SUÇ YOLU KAVRAMI.....	20
I. Düşünce Aşaması.....	24
II. Hazırlık Aşaması	26
III. İcra Aşaması	29
IV. Tamamlanma Aşaması.....	30
V. Sona Erme Aşaması.....	31
§3. HAZIRLIK HAREKETLERİNİN İCRA HAREKETLERİNDEN AYRILMASINA DAİR GÖRÜŞLER.....	32
I. Objektif Teoriler	34
A. Kronolojik Teori.....	35
B. Katı Tipiklik Teorisi (Şekli-Biçimsel Objektif Teori).....	36
C. Yorum Teorisi	41
D. Tek Anlamlı Hareket Teorisi.....	43
E. Frank Teorisi	44
F. Hareketin Aralıksız Tehlike Yaratması, Hukuki Değere Tecavüz veya Mağdurun Himaye Alanının İhlali Teşkil Etmesi Teorileri.....	46
G. Nedensellik Teorisi.....	51

H. Ara Hareket Teorisi	52
II. Sübjektif Teoriler	55
A. Failin Suç İşleme Kastının Ortaya Çıkması Teorisi	56
B. Failin Suç İşleme Kastının Şüpheye Yer Bırakmayacak Biçimde Ortaya Çıkması Teorisi.....	58
C. Geri Dönülemezlik Teorisi	60
D. Son Belirleyici Kararın Alınması Teorisi.....	62
III. Karma Teoriler	63
A. Bireysel Objektif Teori.....	64
B. Suç Tipindeki Hareketin Yanında Failin Kastını Ortaya Çıkaran Hareketi İcra Sayan Karma Teori.....	68
C. Dualist Teori	70
IV. Suçun Oluşması İçin Mağdur veya Bir Üçüncü Kişinin Belirli Bir Harekette Bulunması Gereken Hallerde İcranın Başlangıcına Dair Teoriler.....	73
V. İhmali Suçlarda Cezalandırılabilir İhmalin Başlangıcına Dair Teoriler.....	76
A. Mümkün Olan İlk Müdahalede Bulunmama Teorisi	77
B. Mümkün Olan Son Müdahalede Bulunmama Teorisi	78
C. Doğrudan Tehlikeye Düşürme Teorisi.....	79
D. İkili Değerlendirme Teorisi.....	81
VI. Hazırlık Hareketlerinin İcra Hareketlerinden Ayrılmasında Türk Hukukunda Benimsenen Görüş	83
VII. Değerlendirme.....	93
§4. HAZIRLIK HAREKETLERİNİN ORTAK ÖZELLİKLERİ VE TEMEL GÖRÜNÜM BİÇİMLERİ	109

İKİNCİ BÖLÜM
HAZIRLIK HAREKETLERİNİN
CEZALANDIRILABİLİRLİĞİ

§1. GİRİŞ	127
§2. HAZIRLIK HAREKETLERİNİN CEZALANDIRILMASININ POZİTİF HUKUKTA GÖRÜNÜM BİÇİMLERİ.....	137
I. Hazırlık Hareketlerinin Genel Hükümlerde veya Özel Hükümlerde Cezalandırılması	138
II. Hazırlık Hareketlerinin Hedef Suça Bağımlı Cezalandırılması veya Hedef Suçtan Bağımsız Cezalandırılması.....	141
III. Hazırlık Hareketlerinin Tipikleştirilmemiş veya Tipikleştirilmiş Biçimde Cezalandırılması	146
IV. Failin Kendi Suçuna, Bir Başkasının Suçuna Hazırlığının Cezalandırılması ve Karma Cezalandırma.....	148
§3. HAZIRLIK HAREKETLERİNİN CEZALANDIRILMASININ MEŞRUIYETİ.....	150
I. Cezalandırılabilir Hareketin Belirlenmesinde Kıstaslar.....	150
A. Genel Olarak.....	150
B. Ceza Normunun Hukuksal Değerlerin Korunmasına Yönelmesi Zorunluluğu	156
C. Fiil Ceza Hukuku İlkesi.....	164
D. Fiilin Haksızlık Oluşturması Gerekliliği.....	167
1. Haksızlık Kavramı ile Hareket ve Netice Haksızlığı	167
2. Cezalandırılabilir Haksızlığın Tehlikeli Olması Gerekliliği	175
E. Ölçülülük ve Son Çarelik İlkeleri.....	189
1. Meşru Amaç	193
2. Elverişlilik	196
3. Gereklilik	197

4. Orantılılık / Dar Anlamda Ölçülülük	202
F. Değerlendirme.....	203
II. Hazırlık Hareketlerinin Cezalandırılmasında Gözetilen Amaç.210	
III. Hazırlık Hareketlerinin Cezalandırılabilirliğinin Teorik Bakımdan Temellendirilmesi	221
A. Gerçek ve Görünüşte Hazırlık Hareketi Ayırımı ve Temellendirme Sorununun Çerçevesinin Çizilmesi	221
B. Teşebbüsün Cezalandırılabilirliğine Dayalı Açıklama.....	225
1. Teşebbüsün Cezalandırılmasını Açıklayan Teoriler.....	225
(a) Objektif Teoriler	227
(i) Genel Olarak.....	227
(ii) Klasik Objektif Teori.....	230
(iii) Tipiklikte Eksiklik Teorisi.....	239
(iv) Yeni Objektif Teori (Tehlikelilik Teorisi)	244
(v) Soyut Tehlike Suçu Olarak Teşebbüs Teorisi..	253
(b) Sübjektif Teoriler	257
(i) Genel Olarak.....	257
(ii) Düşüncenin Dışa Vurumu Teorisi.....	261
(iii) Fail Teorisi.....	263
(iv) Plan Teorisi	265
(v) Normun Geçerliliğinin Reddi Teorisi	266
(c) Karma Teoriler	267
(i) Genel Olarak.....	267
(ii) Etki Teorisi.....	268
(iii) Dualist Teori.....	274
(iv) Birleştirici Teori	276
(v) Bireyler Arasındaki Tanıma İlişkisinin İhlaline Dayalı Teori.....	279
2. Teşebbüs Teorileri Uyarınca Hazırlık Hareketlerinin Cezalandırılabilirliği ve Değerlendirme	281
C. İştirake Teşebbüsün Cezalandırılabilirliğine Dayalı Açıklama	298
1. İştirake Teşebbüsün Cezalandırılmasını Açıklayan Teoriler.....	298

(a) İradenin Baskılanması Teorisi	312
(b) Hakimiyet Kaybı Teorisi.....	323
2. Türk Hukukunda İştirake Teşebbüsün Cezalandırılmasına Dair Görüşler.....	332
3. İştirake Teşebbüs Kapsamında Hazırlık Hareketlerinin Cezalandırılabilirliği ve Değerlendirme	336
D. Hazırlık Hareketlerinin Cezalandırılabilmesinin Teşebbüs ve İştirake Teşebbüsten Bağımsız Olarak Açıklanması.....	350
1. Yüksek Öneme Sahip Hukuksal Değerlerin Korunmasına Dayalı Açıklama.....	350
2. Bireyin Güvenlik Duygusunun İhlaline Dayalı Açıklama	356
3. Hazırlık Hareketinin Objektif, Sübjektif veya Karma Özel Tehlikeliliğine Dayalı Açıklama.....	372
(a) Hazırlık Hareketinin Objektif Özel Tehlikeliliğine Dayalı Açıklama.....	375
(b) Hazırlık Hareketinin Sübjektif Özel Tehlikeliliğine Dayalı Açıklama.....	380
(c) Hazırlık Hareketinin Karma Özel Tehlikeliliğine Dayalı Açıklama.....	387
§4. HAZIRLIK HAREKETLERİNİN CEZALANDIRILMASININ MEŞRUIYETİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	398
SONUÇ	425
KAYNAKÇA.....	441